

Miljøministeriet
Departementet

J.nr. MST-470-00002

Den

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. BL, BM, BN, BO, BP og BQ stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Spørgsmål BL

Vil ministeren redegøre for, hvordan det kan gå til, at Mærsk i årevis har fået lov til ulovligt at forurene Nordsøen, uden at det har fået konsekvenser for Mærsk?

Spørgsmål BM

Vil ministeren oplyse, om hun nu vil rejse sag mod Mærsk for ulovlig forurening af Nordsøen?

Spørgsmål BN

Vil ministeren oplyse, hvad hun fremadrettet vil gøre for at sætte en stopper for Mærsk's ulovlige forurening af Nordsøen?

Spørgsmål BO

Kan operatøren af en platform manipulere med analyseresultaterne for udledning af olie?

Spørgsmål BP

Er det muligt at automatisere prøvetagning med plomberet udstyr eller på anden vis sikre uvildig prøvetagning eller skal myndighederne være fysisk tilstede hele tiden, hvis der skal opnås sikkerhed for at analyseresultaterne er uafhængige af operatøren?

Spørgsmål BQ

Vil ministeren i et kommende samråd redegøre for, hvordan miljøovervågningen med fly over borefelterne i Nordsøen fungerer, herunder hvordan det kan forekomme, at det har været praksis, at Mærsk advares om kontrolflyvningerne på forhånd?

Svar

Jeg vil besvare spørgsmålene i rækkefølge og hvis det er i orden med formanden, vil jeg til slut, som lovet i min oversendelse af Mærsk's redegørelse til udvalget, kommentere enkelte punkter i denne redegørelse.

Lad mig indledningsvist gøre det helt klart, at jeg ser meget alvorligt på den sag, der har været fremme i pressen. Selvfølgelig skal miljølovgivningen overholdes. Den skal overholdes af alle. Det er helt uacceptabelt, hvis der laves falske oliespildsrapporter og manipuleres med prøveresultater, som vi har kunnet læse om. Som de fleste læsere undrer jeg mig også over en praksis, hvor overvågning varsles. Det mener jeg er helt forkert.

Fra ministeriets side blev der reageret prompte på artiklerne i Politiken. Miljøstyrelsen holdt hurtigt et møde med Mærsk, som blev bedt om at udarbejde den redegørelse, som jeg også har sendt til udvalget. På det opfølgende møde mellem Miljøstyrelsen og Mærsk om redegørelsen blev Miljøstyrelsen gjort opmærksom på, at redegørelsen bl.a. byggede på en ekstern undersøgelse af platformen Tyra Vest og ikke Tyra Øst, som journalisten havde

sine oplysninger fra. Det giver selvfølgelig anledning til samme undren hos mig, som den, der har været udtrykt i Politiken i dag. Jeg hæfter mig ved, at der nu kommer en ekstern undersøgelse ikke bare af Tyra Øst og Vest, men af samtlige Mærsk's platforme. Hertil kommer at Miljøstyrelsen har bedt om, at Mærsk får Lloyd's Register til at lave en opfølgende gennemgang. Det kommer jeg tilbage til senere i besvarelsen.

Jeg kan desuden oplyse udvalget at arbejdet med Mærsk's udledningstilladelser for 2011 også blev sat i bero da sagen dukkede op i pressen og de hidtidige tilladelser til udledning af produktionsvand der udløb den 31. december 2010 blev forlænget til udgangen af januar, for at vurdere behovet for at skærpe de hidtidige udledningstilladelser bl.a. på baggrund af Mærsk's redegørelse i sagen.

Per Clausen beder mig redegøre for – og jeg citerer - ”hvordan det kan gå til, at Mærsk i årevis har fået lov til ulovligt at forurene Nordsøen, uden at det har fået konsekvenser for Mærsk?”

Det har fremgået af pressen, at Mærsk i en række tilfælde har overtrådt et vilkår i deres udledningstilladelse om, at koncentrationen af olie i produktionsvand fra den enkelte platform ikke må overskride 30 mg/l som et månedsgennemsnit. Dette er der egentligt ikke noget nyt i. Det fremgik også af den statusrapport for gennemførelse af offshorehandlingsplanen, jeg sendte til udvalget i oktober måned 2010.

Miljøstyrelsen modtager hver måned en rapport fra Mærsk, hvoraf det bl.a. fremgår, om der har været overskridelser, og hvad årsagen har været.

Når Miljøstyrelsen ikke har grebet ind overfor overskridelserne, er det et resultat af en samlet vurdering af overskridelsens miljømæssige karakter og hvad forklaringen på den enkelte overtrædelse har været.

For de overskridelser i 2008 og 2009, som har været nævnt i pressen, og som også var beskrevet i statusrapporten til udvalget er historien en lidt anden.

De blev nemlig først kendt, da Miljøstyrelsen i forbindelse med et tilsyn i november 2009 opdagede, at der var uens procedurer for indstilling af måleudstyret på platformene. Der var her tale om en vilkårsovertrædelse, som blev påtalt, hvorefter Mærsk rettede op på det ved en tilretning af procedurerne. Ved samme lejlighed blev Mærsk bedt om at udpege en ekstern verifikator til at kontrollere overhol-

delsen af disse procedurer. Det var først med den efterfølgende korrektion af måleværdierne, at overskridelserne blev kendt for såvel Mærsk som Miljøstyrelsen.

Med de korrigerede tal var der i 2009 15 overskridelser ud af 132 månedsgennemsnit på Mærsk's platforme. Det havde klart været bedst, hvis grænseværdien var overholdt på alle platforme i alle måneder. I den konkrete situation vurderede Miljøstyrelsen imidlertid, at overskridelserne miljømæssigt set ikke var alvorlige, idet hovedmålet – nemlig at reducere den samlede olieudledning – var gået i den rigtige retning fra 404 tons i 2005 til 317 tons i 2009 for Mærsk. Hertil kom, at Miljøstyrelsen ikke mente, der var grund til at tro, at overskridelserne var et resultat af hverken forsætlighed eller uagtsomhed fra Mærsk's side.

Jeg mener helt afgjort, at vilkårene i Mærsk's udledningstilladelser fremadrettet skal overholdes.

I spørgsmål BM – spørges der til om jeg vil rejse sag mod Mærsk for ulovlig forurening af Nordsøen.

Som jeg allerede har sagt, så har Miljøstyrelsen vurderet, at der ikke er grundlag for at rejse sag mod Mærsk for overskridelse af grænseværdien 30 mg/l.

Det er Miljøstyrelsens normale praksis at vurdere overskridelserne og de forklaringer, der gives fra operatørerne – det gælder for alle operatører – ikke kun Mærsk.

I Miljøstyrelsens vurdering indgår også, at det siden 2005, hvor den første offshorehandlingsplan blev aftalt, år for år er konstateret,

og gennem statusrapporter til udvalget er blevet dokumenteret, at den gennemsnitlige oliekoncentration for alle Mærskes anlæg i den danske del af Nordsøen målt som årsgennemsnit løbende er blevet reduceret fra 19 mg/l i 2005 til 13 mg/l i 2009. Og de foreløbige opgørelser tyder på, at man for 2010 vil komme ned på 9 mg/l.

Lad mig minde om, at offshore handlingsplanerne er frivillige aftaler, hvor Mærsk ligesom de øvrige operatører forpligter sig til blandt andet at arbejde for at reducere deres udledninger til havmiljøet, for eksempel ved indførelse af ny teknologi.

På den baggrund mener jeg ikke, at der er grundlag for at rejse sag mod Mærsk for at overtræde grænseværdien.

Der spørges til hvad jeg fremadrettet vil gøre for at sætte en stopper for Mærsk's ulovlige forurening af Nordsøen.

For det første vil jeg bede Miljøstyrelsen indskærpe over for operatørerne – ikke kun Mærsk – at vilkårene i udledningstilladelserne naturligvis skal overholdes.

For det andet vil jeg bede Miljøstyrelsen om at vilkårene i de nye udledningstilladelser, bliver skærpet på en måde, der sikrer større pålidelighed af de indrapporterede data for eksempel gennem krav om større grad af ekstern verifikation.

Og for det tredje har jeg bedt Miljøstyrelsen om at føre øget tilsyn med Mærsk. Tilsynet skal fremadrettet også omfatte uvarslede tilsynsbesøg på de enkelte platforme og borre-rigge.

Det er også aftalt med Mærsk, at Lloyd's Registers review, der er gennemført i forbindelse med Mærsk's redegørelse og som nu gennemføres på alle platforme, følges op om seks til otte måneder. Dette opfølgende review vil jeg sende til udvalget til orientering.

Jeg har desuden netop i redegørelsen hæftet mig ved, at Mærsk fremadrettet forventer at kunne overholde grænsen på 30 mg/l. Det fremgår også af redegørelsen, at de fortsætter indsatsen med at reducere mængden af olie i produktionsvandet gennem en planlagt indsats for at installere ny teknologi.

Sidstnævnte er en proces, der kører i regi af offshorehandlingsplanen. Fremadrettet ser jeg også frem til at fortsætte det gode samarbejde med alle offshoreoperatørene om offshorehandlingsplanen, som fortsat skal være ambi-

tiøs og give anledning til målbare reduktioner i miljøbelastningen.

I spørgsmålene BO og BP – spørges der til om operatørerne kan manipulere med analyseresultaterne for udledning af olie, og om det er muligt at automatisere prøvetagningen med plomberet udstyr eller på anden vis sikre en uvildig prøvetagning.

Man kan aldrig gardere sig mod bevidst snyd. Vi holder løbende øje med operatørernes indberetninger for olieudledningen, og vores tilsyn er også med til at sikre troværdigheden af de tal vi modtager. Lad mig minde om, at der tages flere tusinde prøver årligt.

Prøveresultaterne kan aldrig gøres 100 % uafhængige af operatøren. Det er helt afgørende for mig, at vi kan stole på de tal vi får fra Mærsk. Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen om at undersøge, om det er muligt at få større sik-

kerhed for analyseresultaterne og at få automatiseret prøvetagningen. De on-line målere, Mærsk og de øvrige operatører i øjeblikket arbejder på at installere på olieplatformene, er på nuværende tidspunkt ikke præcise nok som egentlige analyseapparater, men det skulle være muligt at installere automatisk plomberet prøveudtagningsudstyr, med henblik på senere analyse hos en ekstern part. Det er en klar målsætning for mig at sikre, at vi fremadrettet får et system som i højere grad end nu tager stilling til om Mærsk's egenkontrol er tilstrækkelig til at opfylde hensigten med prøvetagningerne.

Jeg har i den forbindelse fra Miljøstyrelsen fået oplyst, at der på norske platforme er erfaringer med automatiseret prøveudtagning. Og jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen tage kontakt til de norske myndigheder med henblik på om muligt at indarbejde krav om automatiseret

forseglet prøveudtagning som et vilkår i udledningstilladelser fra 2012.

Der spørges i spørgsmål BQ - om jeg vil redegøre for, hvordan miljøovervågningen med fly over borefelterne i Nordsøen fungerer, og hvordan det kan gå til, at Mærsk advares om kontrolflyvningerne på forhånd.

Miljøflyene overflyver omkring 90 gange årligt, Nordsøen for at overvåge olieforurening fra skibe og platforme. Miljøflyene udsender deres flyveplaner ca. 1 time før afgang. Det sker af hensyn til flysikkerheden. Mærsk Olie og Gas A/S modtager flyveplanerne, fordi de betjener helikoptertrafikken til og fra platforme i Nordsøen, og derfor af hensyn til flysikkerheden har brug for at kende flyveplanerne for fly i området. Det er dog ikke en begrundelse for at videresende oplysningerne til

medarbejdere, der har arbejdsopgaver, hvor oplysninger om flysikkerhed ikke er relevant. Jeg har da også noteret mig, at Mærsk til Miljøstyrelsen har oplyst, at denne praksis nu er stoppet.

Jeg kan desuden oplyse til udvalget, at Miljøstyrelsen har været i dialog med Trafikstyrelsen og Forsvarsministeriet om varsling af miljøflyenes overvågning. Fra udgangen af 2010 er proceduren ændret, sådan at man søger at undgå at varsle overflyvningen for tidligt.

Fremadrettet er det målet at proceduren strammes endnu mere op, sådan at det kun vil være kontrolcentralen i København, der har kendskab til miljøflyenes flyveplaner. I så fald vil de enkelte platforme først blive informeret umiddelbart inden overflyvning finder sted, og miljøflyenes overvågning vil derfor få karakter af uvarslet kontrol.

Som kommentar til Mærskes redegørelse i øvrigt vil jeg som lovet sige, at redegørelsen som ønsket har klarlagt en række forhold, der er rejst gennem artiklerne i Politiken og de rejste spørgsmål fra udvalget.

Der er dog også forhold, der er fremdraget i redegørelsen, som jeg ikke umiddelbart er enig i. Det gælder f.eks., når Mærsk hævder, at de - fordi de i 2010 som årsgennemsnit for alle deres anlæg er kommet ned under 10 mg/l for olieudledningen i produktionsvand -- dermed også er kommet under grænseværdien 30 mg/l. Grænseværdien på 30 mg/l gælder for månedsgennemsnittet på den enkelte platform, og her er Mærsk altså ikke i mål endnu. I 2010 har Mærsk efter det oplyste fra Mærsk haft 10 overskridelser af grænseværdien. Ser man på oliemængden er det ikke væsentligt. Disse overskridelser svarer til en ekstraudledning på omkring 12 liter om dagen, hvor den

acceptable udledning er ca. 650 liter om dagen ud af de producerede 37 millioner liter olie. Men det er en overtrædelse af udledningstilladelsens vilkår, og det må ikke finde sted.

Jeg kan heller ikke bekræfte Mærsk's udsagn i redegørelsen om, at Mærsk nu har opfyldt OSPAR's 2006-mål om en 15 procents reduktion af olieudledningen i forhold til år 2000, da vi endnu ikke ved, hvor meget olie Mærsk eller de andre operatører har udledt i 2010. Det skal operatørerne melde ind til Miljøstyrelsen senest den 28. februar 2011. Jeg har tidligere overfor udvalget givet udtryk for min klare forventning til at operatørerne når i mål på dette punkt. Det er stadig min forventning.

Mærsk har i deres redegørelse ikke direkte forholdt sig til de fremsatte påstande om, at en ansat i et konkret tilfælde skulle være blevet presset til at afvige fra gældende procedurer

for indsamling af olieprøver. Forudsat at beskyldningerne er korrekte, tager jeg naturligvis skarp afstand fra en sådan praksis, og jeg har noteret mig, at ledelsen i Mærsk gør det samme. Jeg lægger derfor til grund, at der i Mærsk nu tages hånd om hele situationen, og jeg har med tilfredshed noteret mig de nye tiltag, Mærsk har iværksat for fremadrettet at sikre pålidelige data og informationer fra deres platforme.

Miljøstyrelsen vurderer efter anmodning fra politiet også dette punkt i Per Clausens politianmeldelse og resultatet heraf kender jeg ikke endnu.

Mærsk henviser til, at de ud over de indførte egenkontrollsystemer har haft en uafhængig kontrollant til at undersøge, hvordan prøverne bliver udtaget, og at denne kontrollant har peget på, at dette godt kan forbedres, og derfor

bør gennemgås og revideres. Mærsk oplyser desuden, at de er i gang med at blive ISO 14001 certificeret.

Som en yderligere foranstaltning angiver Mærsk, at de har indført et internt ”Whistleblower” system – et sladrehanke-system – hvor de ansatte anonymt kan kontakte en uafhængig tredjepart, hvis de aftalte regler fraviges.

Jeg er godt tilfreds med, at ledelsen i Mærsk tager situationen alvorlig og sætter ind med en række nye tiltag. Tilsvarende vil vi som myndighed styrke indsatsen, så der fremadrettet bliver større sikkerhed omkring de data og informationer vi modtager.

Som tidligere nævnt, vil jeg orientere udvalget om resultatet fra Lloyd’s undersøgelse, ligesom jeg i den kommende statusrapport vil ori-

entere udvalget om opfølgningen på denne
sag.